

1. MOHÁCS JEGYÉBEN. A KÉSŐKÖZÉPKORI ÉS KORAÚJKORI MAGYAR TÖRTÉNELEM NAGY CSATÁINAK EMLÉKEZETE A 16- 18. SZÁZADBAN

1.1. ÁLTALÁNOS MŰVEK, TANULMÁNYOK

BARÁTH Zsolt: Oszmán terjeszkedés a Dunántúlon és az 1594. évi Rába felmérés. In: Győri Tanulmányok, 2018. 39. sz. 53-76. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/GYOV_GYt_39_2018/?pg=54&layout=s

DÁVID Géza: Vámbéry Ármin török krónikafordításai. In: Keletkutatás, 2013. tavasz, 89-97. p.

https://korosicsomatarsasag.hu/wp-content/uploads/keletkutatas/szamok/Keletkutatas_2013-tavasz.pdf

Diplomata-beszámoló. In: Rabok, követek, kalmárok az oszmán birodalomról. Vál. Tardy Lajos. Bp., 1977. 28-37. p. (Nemzeti könyvtár. Művelődéstörténet)

ENGEL Pál: A török veszély jelentkezése. In: E. P. – KRISTÓ Gyula – KUBINYI András: Magyarország története, 1301-1526. Bp., 2019. 129-135. p.

Feljegyzések Lamberg József és Jurisics Miklós 1530. évi konstantinápolyi követjárásáról. In: Rabok, követek, kalmárok az oszmán birodalomról. Vál. Tardy Lajos. Bp., 1977. 155-180. p. (Nemzeti könyvtár. Művelődéstörténet)

FODOR Pál: Az apokaliptikus hagyomány és az „aranyalma” legendája. A török a 15-16. századi magyar közvéleményben. In: Történelmi Szemle, 1997. 1. sz. 21-49. p.

https://real-j.mtak.hu/5758/1/TortenelmiSzemle_1997.pdf

FODOR Pál – IVANICS Mária – SUDÁR Balázs: A magyarok oszmán és török szemmel. In: Rubicon, 2021. 1-2. sz. 81-87. p.

<https://rubicon.hu/hu/cikkek/a-magyarok-oszman-es-torok-szemmel>

KISARI BALLA György: Karlsruhei térképek a török háborúk korából. Bp., 2000. 703 p.

Laski Jeromos jelentése I. Ferdinánd királynak. 1540. In: Rabok, követek, kalmárok az oszmán birodalomról. Vál. Tardy Lajos. Bp., 1977. 270-276. p. (Nemzeti könyvtár. Művelődéstörténet)

PERJÉS Géza: Csatakönyv. Tanulmányok a magyar és az egyetemes történelem csatáiról. A kora újkor nagy csatái. Bp., 2014. 15-122. p.

SZALAI Béla: Az ősi bátorságra emlékezzetek! A magyar történelem kortárs metszeteken 1660-1665. Bp., 2023. 10, 330 p.
<https://real-eod.mtak.hu/18298/>

1.2. JELENTŐS 16. SZÁZADI TÖRÖK CSATÁK EMLÉKEZETE, FORRÁSAI

AGGHÁZY Kamil: Török hadak magyar földön. Részlet az 1532. évi török-magyar-osztrák háború, különös tekintettel Kőszeg ostromára című sajtó alá kerülő munkából. Székesfehérvár, 1911. 36 p.
<http://mek.niif.hu/26700/26737/26737.pdf>

BARTONIEK Emma: Mohács Magyarországa. Báró Burgio pápai követ jelentései. Bp., 1926. 163 p.
<https://www.mek.oszk.hu/hu/search/detailed/>

Beszámolók a csatáról. In: Örök Mohács. Szövegek és értelmezések. Szerk. B. Szabó János, Farkas Gábor Farkas. Bp., 2010. 125-267. p.
https://real.mtak.hu/126071/1/OROK_MOHACS_KONYV.pdf

BRODARICS István: Igaz leírás a magyaroknak a törökökkel Mohácsnál vívott csatájáról. Bp., 1983. 73. p. (Gondolkodó magyarok)
<https://mek.oszk.hu/05800/05872/html/index.htm>

BUDINA Sámuel: Egész Szlavónia legerősebb végvárának, Szigetnek históriája ... 1568. In: Szigetvár 1566. évi ostromának igaz története. Összeáll. Fodor Pál. Bp., 2019. 133-176. p.

CSERENKÓ Ferenc: Szigetvár ostroma és elfoglalása, 1567. Ford. Tomek Iván, Sekcsevits Dénes. In: Szigetvár 1566. évi ostromának igaz története. Összeáll. Fodor Pál. Bp., 2019. 111-131. p.

II. Emlékezetkultúra. A csata történelmi emlékezete. In: Örök Mohács. Szövegek és értelmezések. Szerk. B. Szabó János, Farkas Gábor Farkas. Bp., 2020. 271-677. p.
https://real.mtak.hu/126071/1/OROK_MOHACS_KONYV.pdf

Harc Közép-Európáért. Szigetvár ostroma, Nagy Szulejmán és Zrínyi Miklós halála (1566). Szerk. Fodor Pál. Bp., 2023. 628 p. (Szigetvár-könyvek; 3.)

KASZA Péter: Patay Ambrus jelentése Szigetvár 1556. évi török ostromáról. In: Lymbus, 2019. 19-28. p.
https://epa.oszk.hu/01500/01500/00016/pdf/EPA01500_lymbus_2019_019-028.pdf

KOVÁCS Sándor Iván: Szigetvár "veszedelmei" a magyar irodalomban. In: Hadtörténelmi Közlemények, 2004. 2. sz. 613-636. p.
https://epa.oszk.hu/00000/00018/00077/pdf/EPA00018_hadtortenelmi_2004_02_613-636.pdf

Közélet és népi emlékezet. In: Mohács. Szerk. B. Szabó János. Bp., 2006. 435-612. p.
Online hozzáférés az intézményi előfizetéssel (közgyűjtemények, oktatási intézmények)
rendelkezők részére.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/b-szabo-janos-szerk-mohacs-nemzet-es-emlekezet-2006/?pg=436&layout=s>

PÁLFFY Géza: A haditérképészet kezdetei a Habsburg Monarchiában. A 16. századi
törökellenes határvédelmi rendszer első térképei. Bp., 2011. 27-63. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/MolDigiLib_VSK_haditerkep_kezd_Habsb_Monarchiaban/?pg=0&layout=s

SZILÁGYI Emőke Rita: Mohács emlékezete a magyarországi latin nyelvű levelezésekben és
beszámolókból a csatát követő évtizedekben. In: Több mint egy csata. Mohács. Az 1526. évi
ütközet a magyar tudományos és kulturális emlékezetben. Szerk. Fodor Pál, Varga Szabolcs.
Bp., 2019. 195-208. p.

<https://real.mtak.hu/100285/1/T%C3%B3th%20G%20B%C5%B1nbakk%C3%A9p%C3%A9s%20C%C3%A9s%20propaganda.pdf>

TÓTH Gergely: Bűnbakképzés és propaganda. Az 1526. évi török hadjárat és a mohácsi csata
kora az újkori történetírásban. In: Több mint egy csata. Mohács. Az 1526. évi ütközet a
magyar tudományos és kulturális emlékezetben. Szerk. Fodor Pál, Varga Szabolcs. Bp., 2019.
75-178. p.

<https://real.mtak.hu/100285/1/T%C3%B3th%20G%20B%C5%B1nbakk%C3%A9p%C3%A9s%20C%C3%A9s%20propaganda.pdf>

TÓTH Hajnalka: Török forrás a karlócai békekötés utáni erdélyi–temesközi határszakasz
kijelöléséről. In: Századok, 2024. 2. sz. 227-255. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/Szazadok_2024/?pg=232&layout=s

ÚJVÁRY Zsuzsanna, J.: A barsi református falvak a török uralom alatt és az 1599. évi
tatárpusztítás. In: Viszály és együttélés. Vallások és felekezetek a török hódoltság korában.
Szerk. Ittész Gábor. Bp., 2017. 315-362. p.

1.3. JELENTŐS 17. SZÁZADI CSATÁK EMLÉKEZETE

Az 1687. évi nagyharsányi hadjárat. In: Budától Belgrádig. Válogatott dokumentumrészletek
az 1686-1688. évi törökellenes hadjáratok történetéhez. Pécs, 1987. 23-51. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/BARM_tkk_1/?pg=26&layout=s

BARÁTH Zsolt: A Rába mint védelmi vonal a 17. században. Védelmi munkálatok és
létesítmények a folyó Vas megyei szakaszán. in: Vasi Honismereti és Helytörténeti
Közlemények, 2014. 1. sz. 31-53. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/VASM_Vhk_2014_01/?pg=32&layout=s

ETÉNYI Nóra, G.: Hadszintér és nyilvánosság. A magyarországi török háború hírei a 17. századi német újságokban. Bp., 2003. 492 p., 42 t.

Képes híradások, figyelemfelkeltő röplapok: 98-115., *Hetilapok és nyomtatott hírlevelek Érsekújvár ostromáról:* 116-150. p.
Online hozzáférés az intézményi előfizetéssel (közgyűjtemények, oktatási intézmények) rendelkezők részére.

<https://www.szaktars.hu/balassi/view/g-etenyi-nora-hadszinter-es-nyilvanossag-a-magyarorszag-torok-haboru-hirei-a-17-szazadinemet-ujzagokban-2003/?pg=0&layout=s>

ETÉNYI Nóra, G.: Ratio status vagy Ratio belli? Az 1664-es magyarországi események a német sajtóban. In: A szentgotthárdi csata és a vaskvári béke. Oszmán terjeszkedés - európai összefogás. Szerk. Tóth Ferenc, Zágórhidi Czigány Balázs. Bp., 2017. 243-274. p.

ETÉNYI Nóra, G.: Szigetvár 1664. évi ostroma. Egy téves hír analízise és a Zrínyi-hagyomány. In: Történelmi Szemle, 1999. 1-2. sz. 209. p.

https://epa.oszk.hu/00600/00617/00003/tsz99_1_2_g_etenyi_nora.htm

GILICZE János: Az 1695. és 1696. évi hadjáratok és térképeik. Makó, 1996. 56 p. (A Makói Múzeum füzetek; 86.)

https://library.hungaricana.hu/hu/view/MEGY_CSON_MMF_086/?pg=0&layout=s

GÖMÖRI György: Angol források a 17. század második felének török háborúiról. In: Korunk, 2015. 6. sz. 86-93. p.

https://epa.oszk.hu/00400/00458/00617/pdf/EPA00458_korunk_2015_06_086-093.pdf

HÓVÁRI János: Budától Belgrádig. Válogatott dokumentumrészletek az 1686-1688. évi törökellenes hadjáratok történetéhez. A nagyharsányi csata 300. évfordulójának emlékére. Szerk. Szita László. Pécs, 1987. In: Századok, 1988. 4. sz. 701-704. p.

https://real-j.mtak.hu/13739/1/Szazadok_1988.pdf

Jelentés a Harsány megyénél 1687. augusztus 12-én lezajlott csatáról. In: Budától Belgrádig. Válogatott dokumentumrészletek az 1686-1688. évi törökellenes hadjáratok történetéhez. Szerk. Szita László. Pécs, 1987. 401-408. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/BARM_tkk_1/?pg=0&layout=s

Jelentés a keresztény hadseregek az örökös ellenséggel szemben a siklós melletti harsányi hegynél kivívott nagyszerű győzelméről. In: Budától Belgrádig. Válogatott dokumentumrészletek az 1686-1688. évi törökellenes hadjáratok történetéhez. Szerk. Szita László. Pécs, 1987. 410-412. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/BARM_tkk_1/?pg=492&layout=s

KEREKES Dóra: Egy francia megfigyelő feljegyzései a nagyharsányi csatáról. In: Sic Itur ad Astra, 2001. 1-2. sz. 87-118. p.

<http://epa.niif.hu/01000/01019/00032/pdf/>

Lotharingiai Károly hadinaplója Buda visszafoglalásáról, 1686. Sajtó alá rend., ford., jegyz. Mollay Károly. Bp., 1986. 77-301. p.

NÉGYESI Lajos: Henrik Ottendorf szentgotthárdi csatát ábrázoló metszetének hitelessége a terepen végzett kutatások tükrében. In: Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények, 1998. 1. sz. 40-57. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/VASM_Vhk_1998/?pg=47&layout=s

PERJÉS Géza: A szentgotthárdi csata: 1661. augusztus 1. In: P. G.: Csatakönyv. Tanulmányok a magyar és az egyetemes történelem csatáiról. Bp., 2014. 56-122. p.

SZABÓ Róbert: Mohács? Nagyharsány? Siklós? A második mohácsi csata elnevezései. In: Mediterrán és Balkán Fórum, 2022. 2. sz. 15-34. p.

https://epa.oszk.hu/02000/02090/00035/pdf/EPA02090_mediterran_2022_02_15-34.pdf

TÓTH Ferenc: Lotaringiai V. Károly herceg hadjáratainak naplója: a törökellenes magyarországi hadjáratok 1683-1688 közötti szakaszának fontos forrása. In: Hadtörténelmi Közlemények, 2017. 3. sz. 745-779. p.

https://epa.oszk.hu/00000/00018/00047/pdf/EPA00018_hadtortenelmi_2017_3_745-779.pdf

TÓTH Ferenc: "...mutassuk meg, hogy méltóak vagyunk a francia névre..." (A szentgotthárdi csata emlékezete Franciaországban). In: Vasi Szemle, 2014. 4. sz. 396-410. p.

<https://epa.oszk.hu/03300/03366/00091/toth.htm>

TÓTH Ferenc: Újabb francia források a szentgotthárdi csatáról. In: Hadtörténelmi Közlemények, 2014. 1. sz. 206-231. p.

https://epa.oszk.hu/00000/00018/00030/pdf/EPA00018_hadtortenelmi_2014_1_206-231.pdf

TÓTH Hajnalka: A vasvári békekötésig vezető út. Oszmán-Habsburg diplomáciai lépések a béke megújítására, 1662-1664. In: A szentgotthárdi csata és a vasvári béke. Oszmán terjeszkedés - európai összefogás. Szerk. Tóth Ferenc, Zágórhidi Czigány Balázs. Bp., 2017. 319-338. p.

1.4. ANTEMURALE CHRISTIANITATIS

BARÁTH Zsolt: A Rába védelmi vonal és Szentgotthárd térsége a 17. század derekán. In: A szentgotthárdi csata. Háború és béke Zrínyi Miklós korában. Szombathely, 2015. 257-295. p.

KORPÁS Zoltán: A török-magyar küzdelmek megjelenítése Lope de Vega néhány művében. In: Sic Itur ad Astra, 1999. 1. sz. 25-56. p.

https://epa.oszk.hu/01000/01019/00028/pdf/EPA01019_sic_itur_ad_astra_1999_01_025-056.pdf

PÁLFFY Géza: A török elleni védelmi rendszer szervezetének története a kezdetektől a 18. század elejéig. In: Történelmi Szemle, 1996. 2-3. sz. 163-217. p.

https://tti.abtk.hu/images/kiadvanyok/folyoiratok/tsz/tsz1996_2-3/palffy.pdf

SZÁRAZ Orsolya: A kereszténység védőbástyája. In: Studia Litteraria, 2012. 1-2. sz. 51-67. p.

<https://dea.lib.unideb.hu/server/api/core/bitstreams/91e17005-d68d-48b1-a2db-9a7c7f201aad/content>

ÚJVÁRY Zsuzsanna, J.: Békétlen békeviszony. Az oszmán uralom előrenyomulása a XVII. század első felében a Magyar Királyságban. In: Acta Historica Hungarica Turiciensia, 2016. 5. sz. 811-875. p.

https://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0811-0875.pdf

VARGA J. János: A kereszténység védőbástyája. In: Rubicon, 2021. 1-2. sz. 53-57. p.

<https://rubicon.hu/hu/cikkek/a-keresztenyseg-vedobastyaja>

Összeállította:
Spiegler-Kutasi Nikoletta